

A debreceni munkásság hősi helytállása

Az 1918 júniusi sztrájkhullám hatvanadik évfordulójára

Hősi küzdelemre emlékezünk az 1918. júniusi politikai tömegsztrájkra, elsősorban azok debreceni eseményeire. A város munkásságának 60 esztendővel ezelőtt lezajlott általános sztrájkja, a helyi munkásmozgalmat történetének kiemelkedő fejezete.

A világháború súlyos megpróbáltatások elé állította a széles népretegeket, elsősorban a munkás- és paraszttömegeket, őket érintették a katonaszkadok terhei, az ellátási nehézségek, a spekuláció, a háborús vérvészések. A háború Haidú-Bihar megyében is növelte a munkások kiszolgáltatottságát, visszacsúszott a fogyasztási ipar termelése, csökkentek a munkakapcsolatok. A növekvő katonai behívások miatt a mezőgazdasági földeket egy része bevetetlen, megműveletlen maradt.

A legnagyobb nyomorban a hadbavonultak itthon maradt hozzátartozói és az ipari munkások voltak. Napi 10 órai munkával, a munkások heti átlagkeresete 1918-ban 20-24 korona volt. A hús kilogrammja viszont 18 koronába, a liszté 67 koronába került. Ugrásszerűen felszoktak a ruházati cikkek árai is. Egy öltönyért átlagosan 600 koronát, egy pár cipőért hivatalosan is 200 koronát kértek. A jelzett fogyasztási cikkek főként csak a fekete-piacon lehetett vásárolni. Az alapvető közüzemi cikkek árainak rohamos emelkedése az életszínvonal romlását, a háborús károk növekedését okozta a dolgozó tömegek, elsősorban a bérből élő ipari proletariátus elégedetlenségét.

Az oroszországi 1917-es októberi szocialista forradalom győzelem után a munkásság osztályharcos megmozdulásai Debrecenben is megjelentek, 1918 januárjában nagyméretű sztrájkok, tüntetések zajlottak le. A debreceni sztrájkok a munkásság forradalmasodását jelezték, amely minden jelentősebb fővárosi eseményre eslekvően válaszolt.

Az 1918. évi megmozdulások nyitányát a januári politikai tömegsztrájkok képezték. A budapesti események hatására a debreceni munkásság is akciósá lépett. A város szervezett munkássága január 10-től 23-ig beszüntette a munkát. A sztrájkoló munkások gyűlést tartottak, amelyen az egykori hatósági jelentések szerint „sok ezer munkás vett részt”. A munkások magasabb bért, demokratikus kormányzást követeltek. Általános választójogot követeltek.

A munkásság januári sztrájkját az SZDP vezetősége megszüntette: január 21-én a debreceni vezetőség is a munka azonnali felvételére szólította fel a munkásokat. Az opportunista pártvezetés ellene volt minden forradalmi cselekvésnek és az úgynevezett választójogi küzdelemmel próbálta elterelni a figyelmet a legfontosabb tömegkérdésekről, a békérről.

A munkásság ez évi sztrájkmozgalmai júniusban érték el csúcspontjukat. Egyre hangosabban fogalmazódott meg a tömegkövetelés: elég a háborúból, jöjjön a béke! A város munkásmozgalmát szervezeti, politikai szempontból is újabb fejlődés ment keresztül. A hatalom helyi képviselői a Wekerle-kormány utasítására egyre szigorúbb intézkedéseket fogantatosítottak a megyében is jelentkező forradalmi erjedés felszámolására. A forradalmi cselekvésre azonban nem lehetett „állj!”-t parancsolni.

1918. június 20-án csendőrszerűen következett a Budapesti Államvadászat Gépgyárában négy munkás meghalt, sokan súlyosan megsebesültek. A MÁV Gépgyár munkásai ezt követően elhatározták, hogy a parlament elé vonulnak és tiltakozókat fejezik ki a Wekerle-kormányról a munkássággal szemben tanúsított brutális



Város sztrájk a budapesti máv gépgyárban

A munkások tüntetése a sztrájkhullám új fejezetét adta. A munkások tüntetése a sztrájkhullám új fejezetét adta. A munkások tüntetése a sztrájkhullám új fejezetét adta. A munkások tüntetése a sztrájkhullám új fejezetét adta.

HIREK

A debreceni munkásság tüntetése a sztrájkhullám új fejezetét adta. A munkások tüntetése a sztrájkhullám új fejezetét adta. A munkások tüntetése a sztrájkhullám új fejezetét adta.

banásmod miatt. A következő napon Budapest egész munkássága beszüntette a munkát, a sztrájk általánossá vált, és június 21-22-én minden fővárosi gyárban, intézményben leállt a munka, egyedül csak a hivatalnokok dolgoztak.

A budapesti munkásság fellelése az ország más városainak munkásai, közöttük a debreceniek is csatlakoztak. A kormány minden teltelőt meglett, hogy a budapesti sztrájk országos kiterjedést megakadályozza. Június 21-én táviratilag utasította a vidéki főkapitányságokat, így a debrecenit is, hogy a fővárosból érkező „sztrájkajátékokat” munkájukban „ha kell karhatalommal is kíméletlenül akadályozzák meg”.

Június 21-22-én hajnalban öt budapesti munkás, az Istvántelki Főműhely, a Csepeli Lőszergyár, a Schlik-Nicholsan Gépgyár, a MÁV Gépgyár küldöttei érkeztek Debrecenbe, hogy megszervezzék a debreceni, kolozsvári, nyíregyházi munkások csatlakozását a fővárosiakéhoz. A rendőrség azonban a kiküldött munkásokat már a vasútállomáson letartóztatta. A debreceni munkásság értesülve az eseményekről, egyhangú elhatározással szolidaritást vállalt budapesti testvéreikkel. 22-én a sztrájk Debrecenben is — a hatóságok minden intézkedése ellenére — általánossá vált. „Az általános munkabeszüntetés előidézésében és fenntartásában — írja a rendőrfőkapitányság jelentése — a szakszervezeteknek jelentős szerepe van”.

A debreceni üzemek munkásai együttérzésüket fejezték ki a MÁV Gépgyári és általában a budapesti osztálytársveiről. Elhatározták, hogy mindaddig nem veszik fel a munkát, amíg Budapest és az ország más városainak munkásai sztrájkolnak. Leállt az István Malom, a Hortobágyi Gőzmalom, a MÁV Gépjárató Műhely, a Dohánygyár, a Városi Világítási Vállalat és Gázgyár, a Kefegyház, a Debrecen-nyírbátori Helyi és Villamosvasút, a Császári és Királyi Anyaggyártó Állomás, a Faipari RT, sztrájkoltak a nyomdászok, a kisebb üzemek dolgozói és a városban mintegy 4144 munkás tette le a szerszámot. A nyomdászok munkabeszüntetése miatt egy hétig az újságok sem jelentek meg a megyében.

A munkások fellelése a kormány háborús politikájának szabotálását, az általános választójogi kiharcolását, a lakosság széles rétegeiben megnyilvánuló békekarát demonstrálását, a háborús termelés akadályozását, a dolgozók jogainak és emberibb életének kivívását szolgálta.

A debreceni rendőrség a kormány utasítását követve minden eszközt felhasznált a sztrájk letörésére, a munkások munkafeltételre való kényszerítésére. A letartóztatások és az erősödő terror nem tudta megtörni a debreceni munkások magasabb bérért, a békéért indított harcát. A júniusi akció a debreceni

munkások hősi helytállása, osztályszolidaritásának példamutató megnyilvánulása volt, annak ellenére, hogy egyhety munkabeszüntetés után a budapesti munkásvédező utasítására, a főváros-hoz hasonlóan, június 29-én a debreceniek is felvették a munkát.

A sztrájkoló munkások követeléseiket egyelőre nem tudták kiharcolni, de a több mint egy hétig tartó sztrájk fekézte az uralkodó osztályok háborús politikáját. Hátráltatta a hadteremtést, a nép érdekeivel ellentétes háború folytatását. A debreceni rendőrfőkapitány keserű hangon panaszkodott a főispánhoz küldött jelentésében, hogy a sztrájk következtében a MÁV Műhelyből „250 kocsival és 10 mozdonyon” kevesebb adatott ki” és az Anyaggyártó Állomás üzemében „10 500 zubbonyal, 10 500 nadrággal és 10 500 köpenyvel kevesebb javított ki”.

A budapesti és a vidéki városok munkássága egyhety sztrájkja következtében országsszerte megerősödött a munkásszolidaritás, növekedett a dolgozó tömegek háborúellenessége, fejlődött öntudatuk. 1918 júniusában nem tudták ugyan megbuktatni a háborús kormányt, de előkészítették a talajt a győztes októberi forradalom számára.

Serflak István

Az üzem- és munkaszervezésről

Aki építkezni kezd, vagy csak meg akar javítani, ki akar cserélni, bizony sokszor főhet a feje, mert néha olyan meg-hökkentően egyszerű, közhasználatú anyagok, eszközök tűnnek el a kereskedelem-ből, a forgalomból, hogy a gyanútlan vásárló álmában sem gondolta volna. Nem gondolta volna még álmában sem, mert általában jól élünk, megvan mindenünk. Mégis sokáig lehetne sorolni a nem gyakran fontos dolgokból a hiánycikkeket, még tovább az időnként eltűnő vagy csak ideig-óráig kapható alkatrészeket, termékeket a kereskedelmi ágazatok szinte mindegyikében.

Kereskedelmi ágazatokról beszéltem, mert ha az üzletbe lépve a gyanútlan vevő nem kapja meg amit keres, akkor magában vagy hangosan a kereskedelmet vagy a netán nem egészen udvariasan válaszoló eladót kezdi hibáztatni. A dolog azonban korántsem ilyen egyszerű. Megkockáztatom, hogy a hiánycikkektől nem, vagy nem mindig a kereskedelem a hibás.

Ami pedig a nem egészen udvariasan válaszoló kereskedőt illeti, azt hiszem ő is a hiánycikk miatt dühös. A kereskedő is ember, s mikor már aznap a századik vevőnek kell azt mondania, hogy ilyen és ilyen méretű gyerekcipő, ilyenfajta leveskocka, ilyen méretű csavar, vízvezeték-alkatrész, lábszelep, motorkerékpár- vagy autóalkatrész nem kapható, már őt is a gutta kerülgeti. Nem csoda hát, hogy nem udvariasodik, hanem kifakad: hová tetszik gondolni kérem?! Ha lenne a hön óhajtott alkatrész vagy áru, lennéne a pultra és azt kérdezné: mennyit?

De mivel nincs, azáltal sem lesz, ha különösebben udvariasodik. Az udvarias, mosolygó választó még nem fogok csapfelső-részt, lábszelepet, kávéfőző biztosítékot, az eltört fürdőszoba lámpabúra helyére másikat kapni.

Sokat töprengtem rajta, hogy mi az oka az állandó vagy időszakos hiánycikknek és csak a kezelteltben jöttem rá egy barátom válaszából, hogy hol lehet a hiba. Egész másról, az üzem- és munkaszervezésről, illetve annak hibáiról beszéltem. A barátom azt mondta, egy kicsit még szerezse is, hogy sok helyen nem jól áll az üzem- és munkaszervezés ügye, különben egy-kettőre kiderülne, hogy mennyi nyersanyag, alkatrész nem kapható. Szerintem épp fordítva áll a helyzet. A rossz munkaszervezés eredményezi a hiánycikkeket.

Ezeket az örökké keresett vagy időnként el-eltűnő árucikkeket ugyanis elvileg gyártják valahol. Elvileg, mondom, mert ha gyakorlatban is gyártanák, lehetne kapni. Tegyük fel, hogy az a bizonyos cikk épp

most fogyott el a boltból. Ha jó a munka- és üzemszervezés, az eladó idejében szól a boltvezetőnek, a boltvezető még idejében eljuttatta a rendelést a kereskedelem forgalmazási labirintusán keresztül a gyárhoz vagy szövetkezethez és a rendelés már be is érkezett. Ha jó a munka- és üzemszervezés, ha nem jó, ha az üzletlőt a gyártó cég az összes rendelési és forgalmazási stáció valamelyikében mulasztanak, nem érkezik be az áru. Ebből lesz a csak időnként vagy csak itt-ott kapható árucikk. Ekkor mondja mosolyogva a csinos eladó: „Rendelés alatt van, érdeklődni kell!” Ha az ember nem várhat és egy másik üzletben vagy másik városban érdeklődik ilyen esetben, meg is kapja a keresett árufeleséget. (Ott nyilván nem került homokszem az üzem- és munkaszervezés fogaskerekei közé.)

De mi történik, ha a gyárig mindenütt jó az üzem- és munkaszervezés, de a gyári közigazdasági időközben kisütöttek, hogy a termék nem versenyképes, nem gazdaságos és leállítják a gyártást. Ilyen esetben, ha jó a munka- és üzemszervezés, akkor a kereskedelem idejében értesül a dolgról és intézkedhet valamelyik külkereskedelmi cégnél a behozatálról. Ekkor ugyanis nyilvánvalóan olcsóbb a csehszlovák, a lengyel, a román vagy valamelyik nyugati vállalat által gyártott árucikk, érdemesebb behozni. Idejében intézkednek is a behozatálról és a vevő észre sem veszi a változást. Ha jó a munka- és üzemszervezés.

Divat manapság arra hivatkoznak, hogy az ipari nyersanyagok beszerzése akadozik. De hát az ipari nyersanyagokat is beszerzik valahol. Ott is üzem- és munkaszervezési tervek készülnek, amelyeknek az a célja, hogy a szerv vagy forgalmazó vállalat gördülékenyen lassá el az ágaikat.

A hetvenes évek óta állandóan napirenden van a gazdasági életben az üzem- és munkaszervezés. Ha jól emlékszem, már az 1971. decemberi központi bizottsági határozat nyomán elkezdtek a vállalatok a munka- és üzemszervezési tervek készítését. Bármerre megy az ember, ezek a tervek természetesen kiválóak. Sokan ugyan már akkor is úgy vélekedtek, hogy egyik-másik vállalat csak a meglévő helyzetet foglalta papírokba, de ezt az érdekeltek nem ismerik el soha. Ha konkrétan nézzük a vállalat üzem- és munkaszervezését, akkor természetesen minden rendben van.

De ha mindenütt rendben van az üzem- és munkaszervezés, akkor hogy lehet ez a sok apró hiánycikk? Vagy nem jók a tervek sem, vagy nem jól hajtják végre azokat.

Hornyák András

Értékesebb élelmiszereket

Magyarországon a mezőgazdasági termelés és az élelmiszeripar fejlődése megteremtette a kiegyensúlyozott élelmiszer-ellátás lehetőségét. Az egykori sok-sok nélkülözés után ma már ott tartunk, hogy túlságosan is nagy az az átlagos kalóriaérték, amit elfogyasztott élelmiszerünk tartalmaz.

Szerencsére az utóbbi években már sokan felismerik, hogy milyen veszélyekkel jár a szervezett számára a felesleges teher. A népelemlésben eljutottunk annak felismeréséhez, hogy a táplálkozás korszerűsítése egyik legfontosabb feladatává vált. Az egészséges táplálkozás azonban csak akkor képzelhető el, ha az élelmiszer-termelés ki tudja elégíteni a biológiai értékesebb táplálékból az igényeket, tehát erőteljesen csökkenthető a zsiradék, és a szénhidrát mennyisége, és növelhető az állati eredetű fehérje, és a vitamintartalmú élelmiszerek fogyasztása.

Küzdelmes versenyben helytállni

Nagyon sok termékünk világhírű. A magyar szalámi, a doboszló sonka, a marhahús, a minőségű bor, a paprika, a méz keresett termék mindent. Ahhoz azonban, hogy a világpiacon még több terméket el tudjunk adni, a kivitelre kerülő élelmiszerek körét bővíteni, választékunkat sokszínűbbé kell tenni. Ezért is hívta fel a figyelmet a párt Központi Bizottságának márciusi határozata arra, hogy a versenyképesség fokozása szükségessé teszi a

piac változó igényeihez való fokozatos alkalmazkodást, a választék bővítését, a termék minőségét és azok állandóságát. Termékeinknek ugyanis küzdelmes versenyben kell helytállniuk a világpiacon. Mert gondoljunk csak meg: az NSZK-ban kolbászból és szalámból 350-féle kapható. És ebből csak három a magyar, a gyulai kolbász, a csipős paprikás szalámi és a Pick szalámi. Igaz, ezek a termékek keresettek, de ha többet akarunk eladni, akkor a kolbász- és a szalámitételek választékát is bővítenünk kell.

Az igazság természetesen az, hogy a választék bővítésébe pénzbe kerül. Például a fővárosban oly keresett joghurthab is francia licenca alapján, külföldi berendezésekkel készül, ha többet akarunk gyártani, akkor újabb berendezések vásárlása szükséges. A gyártmányfejlesztést mégis meg kell valósítani, mert csak így lehet az egészséges táplálkozáshoz nélkülözhetetlen tejtermék-forgalmat növelni. Ha több jó minőségű sajt, joghurtot, kefir gyártunk, csak akkor közelíthetjük meg fogyasztásban a fejlett táplálkozási kultúrájú országok színvonalát.

Egyenletes jó minőségben

Természetesen a fogyasztás növeléséhez nem kell mindenütt feltétlenül a választékot bővíteni. Legalább annyira fontos a minőség, mégpedig az egyenletes minőségű ártermelés. Ismert

Cserkúti Ferenc

ELLENŐRZÉS

A lakosság feladata a természeti katasztrófák idején

A természeti katasztrófák elemzése alapján összegyűjtött tapasztalatok azt igazolják, hogy a megfelelő felkészültség, a katasztrófa nyomán kialakult helyzet reális felmérése és ennek alapján a gyors cselekvés emberi életet és anyagi javakat képes megmenteni.

Minden katasztrófa bekövetkezése után az a legfontosabb, hogy ne essünk pánikba, hanem őrizzük meg nyugalmunkat. Példák igazolják, hogy a természeti katasztrófa által sújtott területeken sokan azért pusztulnak el vagy szenvednek súlyos sérülést,

mert a veszély láttán pánikba esnek, megdöglősen elmennek, megdöglősen elmennek, megdöglősen elmennek. Veszélyhelyzetben tehát előbb gondolkodjunk és csak azután cselekedjünk, annak megfelelően, amit a helyzet megkíván. Ezzel saját és embertársaink életét menthetjük meg, értékes anyagi javakat óvhatunk meg.

Megnyitjuk az eddigi tapasztalatok alapján általában az árvíz és esetenként a hóvihár jelenthet veszélyt az emberekre. Ezért célszerű, hogy az ilyen esetekben követhető magatartási szabályokkal foglalkozzunk.

a lakást és a megadott időre jelenjünk meg a meghatározott gyülekezési helyen.

Ha saját gépkocsival rendelkezünk és azon kívánunk kijelölt befogadási helyre távozni, akkor is jelenjünk meg a gyülekezési helyen, mert távollétünkkel a kitelepítést irányító szerveknek felesleges gondot és problémát okozunk.

Gépkocsival történő kitelepülés esetén vegyük figyelembe az alábbiakat:

A kitelepítést irányító által meghatározott útvonalon haladjunk és a befogadási helyre érkezve jelentkezzünk a befogadási hely parancsnokságán.

Győződjünk meg arról, hogy van-e elegendő üzem-

anyag a szükséges ut megteleítéséhez, nehogy esetleges leállással akadályozzuk a forgalmat. A kijelölt útvonalon biztonságosan közlekedjünk és tartsuk be a forgalmiszabályozók utasításait.

Utazás közben, ha a gépkocsiban rádió van, figyeljük az árvízrel kapcsolatos közleményeket és utasításokat.

Figyeljük, hogy az utak nincsenek-e álfosva, nincsenek-e földcsuszamlások, csatorna- és vízvezeték-szakadások, meglazult vagy leszakadt magasfeszültségű vezetékek, hulló vagy az utakra lehullott akadályt képező tárgyak.

Ne kísérletezzünk vízzel elárasztott útszakaszon átkelni, mielőtt meg nem győződjünk arról, hogy azon gépkocsival elakadás nélkül áthaladhunk.

Ha az árvízveszély olyan nagy, hogy lakóhelyünk elhagyására már kevés idő áll rendelkezésre, akkor csak a legszükségesebb értéktárgyakat, okmányokat vegyük magunkhoz és siessünk a meghatározott gyülekezési hely-



jesztését, a pánikkeltést. Kövessük a helyi államigazgatási szervek utasításait, tanácsait a normális állapot mielőbbi helyreállítása érdekében.

Hóvihár

Télen is igazodjunk az időjárás viszonyokhoz. Figyeljük a rádió, a televízió és az újságok időjárásjelentéseit és

eszközökkel (lapát, seprű) elárított gépkocsival induljunk útnak. Elindulás előtt töltsük fel az üzemanyagtartályt és gondoskodjunk megfelelő tartaléküzemanyag-készletről.

Lehetőleg egyedül ne utazzunk. Elakadás esetén az utatárs fizikai és nem utolsó sorban pszichikai segítségét is jelenthet.

Mielőtt útba indulnánk, a család valamelyik felnőtt tagját pontosan tájékoztassuk az úticélról és az útvonalról.

Nappal és lehetőleg a fő közlekedési útvonalakon utazzunk és ha a gépkocsiban van rádió, kapcsoljuk be a Kossuth adó hullámhosszára, hogy az időjárás alakulásáról állandóan tájékozódhassunk.

Gépkocsinkat a lehető legnagyobb óvatossággal vezessük. Ne igyekezzünk gyorsított tempót tartani, mert az időjárás viszonyai miatt a közlekedés veszélyesebbé válik. Ne legyünk vakmerők. Alljunk meg, vagy forduljunk vissza, ha a természeti körülmények olyanok, amelyek próbára teszik képességeinket és kitértetésünket. Ez még mindig jobb, mintha elakadunk.

Ha bajba kerülünk örizzük meg nyugalmunkat. Ha gépkocsink elromlik vagy elakad, ne essünk pánikba. Gondoljuk át alaposan a helyzetet és döntsük el, hogy mi a legjobb, a legbiztonságosabb, amit tehetünk és annak megfelelően cselekedjünk. Ha fűtés céljából járattuk a motort, húzzuk le kissé az ablakot, nehogy szén-monoxid mérgezését kapjunk.

Lakóházunk, lakásunk védelmet nyújt az erős havazás, az esetleges hóvihár ellen. A tüzelőanyagok, az élelmiszerek megfelelő beosztása esetén elegendőek a nálunk igen ritkán jelentkező erős havazás esetében is.

Összegezve az elmondottakat, úgy vélem, levonhatjuk azt a következtetést, hogy természeti katasztrófák esetén a nyugodt, megfontolt cselekvés elegendően alapelvtétel a keletkezett veszély elhárításának, illetve csökkentésének.

Árvíz

A folyamszabályozási és védelmi munkák ellenére az ország egyes területein — főleg a tavaszi időszakban — jelentkező veszély.

A vízügyi szervek által állandóan működő figyelő, felderítő szolgálat adatait esetleges árvízveszély esetén a rádió és a televízió időben közli, az illetékes szervek pedig megteszik a szükséges intézkedéseket a veszély elhárítására, illetve csökkentésére. Az árvízveszélyről a rádióban, vagy a televízióban elhangzott első tájékoztatás után — ha a veszélyeztetett területen tartózkodunk — hagyjuk rádiókészülékünket bekapcsolt állapotban a Kossuth adó hullámhosszára hangolva, az esetleges további értesítések időbeni vétele céljából.

Ha tartózkodási helyünk árvízveszélyes területen van és ott helyi rádió is üzemel, akkor elsősorban annak műsorát kísérjük figyelemmel, mert az árvízveszéllyel kapcsolatos helyzetéről és a végrehajtandó feladatokról azonnal keresztül kapunk elsősorban

tájékoztatást. A hangosbemorogó és a közvetlen veszélyre és a védekezéssel kapcsolatos teendőkre figyelmeztetnek.

A tájékoztatások és figyelmeztetések arra szolgálnak, hogy megfelelően felkészüljünk a veszélyre.

Az árvíz elleni védekezés általában két alapvető feladatot foglal magában. Az egyik a védekezésben, a veszély elhárításában, illetve a bekövetkezett katasztrófa hatásának csökkentésében való részvétel, a másik a veszélyeztetett terület időbeni szervezett elhagyása, azaz a kitelepülés.

A védekezésben, a veszély elhárításában, illetve a bekövetkezett elemi csapás következményeinek csökkentésében való részvétel az 1967. évi 29. számú és annak végrehajtása tárgyában hozott 50/1970. számú törvényerejű rendelet szabályozza.

A kitelepítést, a veszélyeztetett területekről a lakosság kimenekítését az illetékes szervek tervezik, szervezik és irányítják.



re, vagy ha úgy intézkedtek — a meghatározott útvonalon azonnal hagyjuk el a veszélyes helyet. Mielőtt azonban lakóházunkból eltávoloznánk, a háziállatokat engedjük szabadon, hogy az árvíz elől elmenekülhessenek.

A kimenekítés során támogassuk az időseket, a terhes anyákat és a gyermekeket.

előrejelzéseit. Ha néhány órával előre figyelmeztetést kapunk a közelgő viharról, az elegendő ahhoz, hogy megfelelően felkészüljünk a veszélyre.

Valamennyi teli vihar közül legveszélyesebb a hóvihár, mert együttesen jelentkezik a nagy hideg, az erős szél és a látást, tájékozódást korlátozó havazás.

Az erős széllel járó havazás közlekedési akadályokat hozhat létre, éppen ezért az ország egyes területei ideiglenesen járhatatlanná válhatnak, ami az ellátásban is zavarokat okozhat.

Néhány tanács erős havazás, hóvihár veszélye esetén: Téli időszakban — erős havazás esetén — mielőtt bárhova utaznánk — tájékozódjunk a várható időjárásról. Csak akkor utazzunk, ha a halaszthatatlanul szükséges. Utazásra elsősorban a tömegközlekedési (vasút, autóbussz) eszközöket vegyük igénybe. Ha mégis arra kényszerülünk, hogy saját gépkocsival utazzunk, akkor tegyük meg az alábbi biztonsági intézkedéseket:

— Csak teljesen üzemképes és hőlánccal, hőeltakarító csapatot és azonnal hagyjuk el a lakást. Jelentsük a gázszivárgást az illetékes szervnek és csak akkor térjünk vissza lakásunkba, ha közölték a veszély megszűntét.

A nedves villamoskiszülékeket előbb szárítsuk meg, majd kapcsoljuk le a villamos főkapcsolót (órat), ezután a készüléket dugjuk be a konnektorba és a főkapcsolót csak azután kapcsoljuk be. Elektromos készülékekkel, árammal csak száraz talajon végezzünk bármilyen műveletet.

Felhasználás előtt ellenőrizzük élelmiszer- és vizkészletünket. Ne fogyassunk olyan élelmiszert vagy folyadékot, amely valamilyen formában érintkezett az árvízzel. Ezzel kapcsolatban tartsuk be a legszigorúbb egészségügyi és járványügyi előírásokat.

Ha az illetékes szervek úgy intézkednek, a megadott időben és helyen jelenjünk meg a megelőző védőoltásra.

Sem az árvízveszély idején, sem annak elmúltával ne tűnjünk meg a valótlan hírek ter-

Kitelepítés, kimenekítés

Ha az illetékes szervektől utasítást kapunk arra, hogy készüdjünk fel otthonunk ideiglenes elhagyására, pontosan jegyezzük meg, hol, mikor, milyen gyülekezési helyen kell megjelenni, illetve milyen útvonalon, milyen irányban kell lakó- vagy tartózkodási helyünket elhagyni.

A kitelepítésre vonatkozó intézkedés végrehajtását haladéktalanul kezdjük meg. Ha a rendelkezésre álló idő megengedi, akkor lakásunkban, lakóépületünkben, illetve gazdasági udvarunkon tegyük meg a legszükségesebb intézkedéseket.

Az udvaron tárolt bútorokat, szerszámokat, felszereléseket vigyük be az épületbe, hogy az árvíz el ne sodorja. A lakóház ablakait deszkázzuk be, vagy a redőnyt, spalettát engedjük le, hogy az ablaküveg-törést, s vele a lakás elöntését megakadályozzuk, illetve csökkentjük. A bútorokat és az egyéb mozgatható tárgyakat toljuk egy sarokba, hogy a víz ne lökdösse, ne görgesse.

Kapcsoljunk ki minden elektromos árammal működő készüléket és külön kapcsoljuk le a villanyórát. A gázt a főkapcsolóval zárjuk el. Ha főzéshez gázipalackot használunk, az elzárt palackot kössük ki a csővezetékhez, vagy valamilyen nehéz bútordarabhoz.

Ne rakjunk homokzsákokat a lakóház vagy lakóépület külső falai köré, hogy ezzel tartassuk távol az árvizet a falaktól. A földön keresztül (a homokzsákok mögött, vagy fölöttük) átszivárgó víz összegyűlhet a falak körül és a padlózat alatt olyan nyomást hozhat létre, amely megromlíthatja a falakat és az egész pinczétet megemelve kimoshatja a talajból.

A négy lábú háziállatokat tereljük a meghatározott gyűjtőhelyre, ahonnan továbbszállításukról, esetleg el-

hajtásukról gondoskodnak. Ha erre nincs idő, akkor engedjük szabadon őket, hogy az árvíz elől védett helyre menekülhessenek. Az 1970. évi árvíz tapasztalatai is igazolják, hogy a szabadon engedett háziállatok nagy többsége túlélt az elemi csapást, mert olyan magaslatokra menekültek, amelyek biztonságát nyújtották az ár ellen. A légi felderítés során számtalan olyan kisebb-nagyobb szigetet fedeztünk fel az elöntött területen, ahol a legkülönbözőbb háziállatok „békésen” megfértek egymás társaságában.

A háztáji gazdaságban, vagy házkertben használt mérgező anyagot (gyomirtó, feregirtó, permetező szerek stb.) gyűjtsük össze, helyezük lezárt fémdobozba, hordóba vagy nylonzsákba úgy, hogy a víz ne férjen hozzájuk. Ezután az elzárt mérgező anyagot assuk el. Vegyük magunkhoz értéktárgyainkat, az összes igazolványokat, a meglévő gyógyszer- és kötszerekészletet.

Csomagoljuk össze a legszükségesebb ruhaneműt, takarót és a nem romlandó élelmiszerekből egy napra elegendő készletet. Zárjuk le

Az árvíz levonulása után

Az árvíz sújtotta területre csak az illetékes szervek intézkedése alapján lehet visszatérni a veszély elmúltával, miután a megfelelő közegészség- és járványügyi feladatok az illetékes szervek végrehajtották.

A visszaérkezés után maradókatlanul tartsuk be az alábbi rendszabályokat:

Rendkívüli óvatossággal lépünk be olyan lakóépületbe, amelyik megromlódott vagy átvedesedett, mert az váratlanul omlásvesztést okozhat.

Égő petróleumlámpával, gyertyával, gyufával vagy cigarettával ne lépünk be a romosodott épületbe, mert a gázvezeték esetleg megromlott és gázrobbanást okozhatunk.

Ne tartózkodjunk leszakadt vagy megromlódott elektromos vezetékek közelében, mert azok még veszélyesek lehetnek.

Ellenőrizzük, hogy nem szivárognak-e lakásunkban a gázcsövek. Ha gázszagot érzünk, nyissuk ki az ajtókat, ablakokat, zárjuk el a gáz-



FELVÉTELRE KERESÜNK

ELLENŐRZÉSI OSZTÁLYVEZETŐT

AZONNALI BELEPÉSRE.

JELENTKEZÉSI FELTÉTELEK:

1. Közgazdasági egyetemi vagy pénzügyi számviteli főiskolai végzettség,
2. Vállalati belső ellenőrzési területen szerzett gyakorlat,
3. Fizetés: meggyezés szerint a végzettség, gyakorlati idő figyelembevételével.

JELENTKEZNI LEHET:

írásban és személyesen a személyzeti és oktatási osztályon.
Hajdú-Bihar megyei Állatforgalmi és Húspari Vállalat,
Debrecen, Rigó utca 4. szám.

Amerikai úti levelek DIÁKVIILÁG

Ha a sorj nem csekély iróniájából Hennepin Lajos atya, a hajdani településalapító francia franciskánus feltámadván s a róla elnevezett utcán találja magát, nem győzné elég sűrűn úzni az ordogót, lévén az utca a minneapolis „strip avenue”: a belváros pajzán mulatóinak és x-es mozijainak a székhelye, zsúfolva „dübörgő húszasokkal” és „vidám kilencvenesekkel”. A mozgékony Drake kapitány valószínűleg nem sértődne meg a róla elnevezett St. Paul-i motel miatt, de már nem vagyok olyan biztos a szintén mozgóknak, de kesernyesebb Mark Twain ügyében, akinek a nevét egy másik motel viseli.

Hanem effélékért nem kell feltétlenül ide jönni, a magunk háza táján is találhatnánk új zrinyaszókat. Viszont az 1851-ben alapított Minnesota Egyetem mindenképpen megér egy mést. Diákságának jelenlegi létszáma 55 000 körül van, ezzel az USA-ban a 11. hely jut neki. A minneapolis campus a Mississipi két partjára épült; ezen kívül komoly campus van még St. Paulban és még négy másik városban. Mintegy 1600 külföldi hallgató és kb. 400 külföldi oktató van. Érdekes a részarányuk: legtöbbször Hongkongból (270), azután Kínából, illetve Tajvanból (160) és Nigériából (150). (1976-77-es adatok.)

A szó otthoni értelmében vett központi épület nincs a campuson; az adminisztrációs szerek, a fakultások és tanzsékek külön óriás épületekben („hall”) helyezkednek el. Kaján és sanyarú mosollyal nyugtázom, hogy az angol tanzsékek (ahol korábban Saul Bellow is tanított) a mérnöki fakultás egyik épületének két emeletét foglalja el, külön „hall”-ra azért nem érdemesítik! A hallok a csatlakozó „Dinkytown”-nal (bolt-, étterem- és mozinegyed), az egyetemi stadionnal, a könyvtárakkal és a kollégiumokkal impozáns „egyetemvárost” képeznek.

Ha mégis analógiákat próbálnánk keresni, az „aula” megfelelő a gigantikus „auditorium”-ok (előadó-, koncert-, kiállító-, színház- stb. nagyeremrendszer, itt tartják az ünnepeket is), s a menza megfelelője — a diákság Mekkája és Medinája — a „Coffman Memorial Union”. Ha nem is hivatalosan, de ez mégiscsak valamiféle központi épület: tartalmazza a menzát s ezen kívül ajándék-, könyv-, papír- és lemezboltot, postahivatalt, borbélyműhelyt, klubhelyiséget, színház-, galéria- és báltermetek, kávéházat stb. A háromszintes épület lépcsőfordulójánál garmadával hever az ingyenes „Minnesota Daily” — diák napilap és a „Twin Cities Reader” — diák hetilap. (Az újságokat a befolyó, meg lehetőséget busás tandíjak egy csekély töredékéből tartják fenn.) A Coffman Union minden spontán és főleg politikai diáktevékenység színhelye. Az épületben és az épület előtt mindennaposak a különböző tüntetések. Mostanában az iráni a legbuzgóbbak, akik a sah és az amerikai imperializmus ellen tüntetnek — igen hangosan. Az efféle dolog aztán a Dailyben igen változó vérmérsékletű kommentárokat szül.

Egyik nap azt olvashatjuk, hogy az iráni hallgatók inkább fatornyos hazájukban tüntetnének a sah ellen, s ha nem tetszik nekik az amerikai imperializmus, mehetnek a ... hazájukba. Másnap dühödött replika, szintén amerikai diák tollából, hogy igenis szükségünk van erre a fölrázásra, bárcsak mindennap a fülünkbe ordítanak az igazságot! Más: április 14-éről kiderült, hogy nemzetközi homoszexuális napnak deklaráltatott, s a szolidaritás kifejezésének a módja az volt, hogy farmernadrágot kellett ölteni. Többen kikérték maguknak, hogy az ő teljesen apolitikus Levi's nadrágjukat ilyen célra használják fel. Jómagam nem tudtam a felhívásról, s merő véletlenségből (vagy ez is a sors iróniája?) épp aznap mostam ki egyetlen kordomat, s így, tudtom ellenére, kőszívű „square”-ként pompáztam hagyományos száraimmal a campuson.

Ha már a Daily-nél és a politikai diáktevékenység-nél tartunk, érdemes a diáklapok heveny komolysága és viszonylagos humortalansága. A diákság szervezeti miniallamot képeznek, melyek önkormányzata szigorúan szentségesnek vélik. Elég nagy a tömörülési kedv: a bajsztisztelők klubjától a „görög” fraternitásokig és sororításokig minden véglet megtalálható. A politika pedig végleteket csíhol: a két legjellemzőbb típus a teljesen apolitikus és a szinte komikusan elhivatott gják. Sokáig pislogtam például egy igen komoly hangvételű cikk fölött („futurológiában nem ismerek tréfát”), mely nem többet, s nem kevesebbet írt le — jelen időben! — mint Reagan abszolút győzelmét Carter fölött, az 1980-as elnökválasztáson. Legbuzgóbbak az aktivista-feminista hölgyek, utána a különböző minoritások képviselői — aránylag a legapatikusabbak a majdani családok, a sápadt arcú urak. Minoritáson viszont nemcsak nemzetiségeket kell érteni. Transzvesztiták követelik ingyenes átoperálásukat, immár szövetségekbe tömörült leszbikusok és homoszexuálisak igen sértődötten reagálnak, ha valaki abnormalisnak nevezi azt, amit ők természetes variációnak tartanak. Népszerűek a zodiákus jóslatok, a lelki klinikák, a tanácsadások. Farmerek, bányászok, alkalmazottak és diákképviselek protestálnak. Figyelmes masszőrök és masszázsolók hirdetik szolgálataikat, melyek magyar színvonalú kivesszőfényben van (?), a legduhajabb szórakozás színhelyei — nincs új a nap alatt?! — a gőzfürdők és szaunák. „Lelkizés kizárva” — figyelmeztetnek a táncra hívó hirdetések, bi — „ménage a trois” és csoportigények is helyet kapnak a személyi rovatban. Mindez persze még fokozottabban jellemző a „felhőt” sajtóra. A bizarrságokon és aberrációknál túl persze fel kell figyelni az egész sodrására, a magas fokú társadalmi tudatosságra. Dühödött és friss a játék- és beszédkedvű, szenvedélyű fajjal az elkötelezettségük: nekidőlnek, úgy csatogtatják a mechanizmust, mint a csilingelő, villogó, golyópattogató pinball játékmásinákat.

(Folytatjuk)

Szilassy Zoltán

Fotókiállítás Balmazújvároson

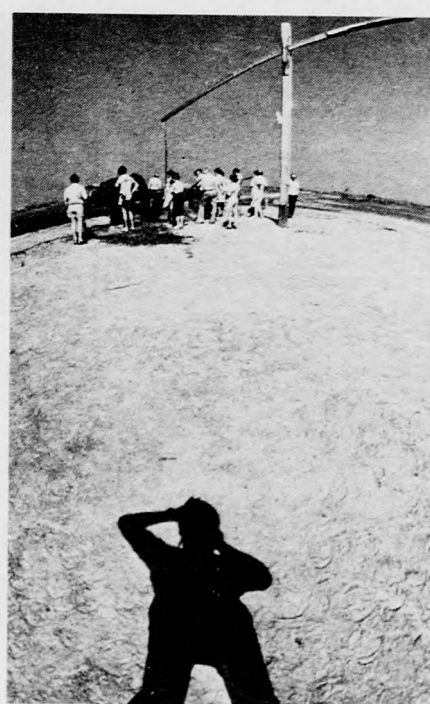
Ötödik alkalommal nyitotta meg kapuit vasárnap, június 18-án Balmazújvároson az ország minden részéből érkezett amatőr fotósok részvételével a Hortobágy melléke elnevezésű alkotótábor. S hogy a nagyközönség koncepciózus kulturális irányítása a magyar fotóművészetnek tartalmas s folyamatos otthont kíván biztosítani, nemcsak az ötödikre megnyitott amatőr tábor mutatja. A tábor megnyitásával egy időben ugyanis négy fotóművész is bemutatkozott. Mind a négyen az 1977. évi

balmazújvárosi fotóművész alkotótábor vendégei voltak, s az alkotótábor az idén újra működik majd, így Balmazújváros amatőr és hivatalos fotóművészeknek egyaránt otthont ad.

A négy fotóművész — Apáthi-Tóth Sándor, Benkő Imre, Urbán Tamás és Vencsellei István jórészt a tavalyi alkotótábori tartózkodás során készült munkáikkal szerepelnek a kiállításon. S úgy tűnik, tartalmas elméneket szereztek e tájon fotóművészeink: maga a táj, az itteni emberek, a múlt



Vencsellei István: Ohati erdő



Urbán Tamás: Turisták



Benkő Imre: Mihalkó Zoltán kalaposmester

furcsa ritmusban ábrázoló fotó, a csekei Möröcz-házról készült alkotás, a hortobágyi turisták mögé dülő emberi árnyék. Összegző, szintézist teremtő kép az, amely egy pihenő repülőgépet s mellett egy pihenő embert ábrázol. A mű sokat kifejez: a táj lényegét, az ősi fényképtájkában a mai életet is. Alkotásában az a vonzó, hogy mentes a machinációtól. Vállalja a világot olyanok, amilyen, nem akar beleavatkozni a művész alakító fantáziájával. Ez a hűség legértékesebb tulajdonsága.

Benkő Imre is törekszik a dokumentatív hűségre. Kalapjai elé helyezi el Mihalkó Zoltán, sajátos, zsúfolt világába Maghy Zoltán festőművészt s ezzel a két alkotó lényegét is megfogalmazza. Alkotásain talán az a legértékesebb, hogy rendelkezik szemlélettel. A bikát és a kiskakast úgy állítja szembe, hogy férfiaságuk öntudatát is belelátatja a képbe. A fára kapaszkodó muzikusok, az utcai lakodalom furcsa hangulata, a végtelen szik titkát kutató egyetlen ember beállításai is erről a látásmódról tanúskodnak. Szép az elmúlást kifejező trip-tichonja is.

A közvetlen valóság az alapja Apáthi-Tóth Sándor képeinek is, de azzal, hogy felnagyítja, kiemeli a valóság egyes elemeit, új tartal-



Apáthi-Tóth Sándor: Öreg ember-portré

makat tud kölcsönözni, atmoszférában, mondandóban igen elmélyült. Mi érdekli a világból? Például az elmúlás (lásd: kopjafa, öregember-portrék, gémeskút, itatóvályú, öreg gerenda, asztal lámpával). Az elmúlásban is a megörzöndöt, a sajnálatra érdemest keresi, költői nosztalgiaiával figyel a múlandóra. Érdeklí ugyanakkor a mozgás is: talán művészetének éppen ez a sajátossága: mozgásban ábrázolni az elmúlót, a tünékenyt. Szereti és tiszteli az embert, vagy őt keresi képein, vagy az őt körülvevő tárgyakat. Nemes, tartalmas fotóművészet ez, a realizmus igen tájan értelmezett keretei között.

Vencsellei István itt bemutatott képei a Hortobágy sorozatból valók, s szinte mindegyik költői mélységű látomás a pusztá általános ismert, de teljes szépségükben a képeken megmutatózó elemiről. Nagyon szereti a napot, így a pusztá fái, bokrai, füvei, bogácsai, tárgyai, állatai a fénytörés izgalmas ritmusában jelennek meg fotóin. Ez az atmoszféra a pogány szertartások hangulatát teremt meg a nézőben, különös pástorballadák világát. Nagyon szereti a természetet s feltű is, mintegy figyelmeztet képeivel: erre vigyázzunk, ezeket a szépségeket veszítjük el, ha felbomlik ember és természet egyensúlya. (Pl. az ohati erdő pusztulását ábrázoló képe.)

Nemelykor zsúfoltak ezek a képek, de mégis hallatlanul izgalmas világot tár fel a természet vizuális ábrázolása során, gazdag művészi eszközökkel. A kiállítás bizonyítja: a táj igen gazdag élményt adott a fotóművészeknek. S vajon nem lenne-izgalmas a Balmazújvároson dolgozó hivatásos és amatőr fotóművészek alkotásaiból egy albumot összeállítani, amely az idegenforgalmi célzatú kiadványoknál hitelesebben és igazabban mutatná meg országnak, világnak a Hortobágy és a Hortobágy melléke igazi valóságát?! Tájat, embert együtt, így, ahogy az alkotók látják. Talán lesz vállalkozó ennek a nemes anyagnak összegyűjtésére.

Addig is: Balmazújváros immár a magyar fotóművészet egyik alkotó központja. Nemes vállalkozás.

Bényei József

A BAROKK TRIÓ ESTJE A ZENÉLŐ UDVARBAN

Szlovákiai és németországi hangversenyútja előtt mutatkozott be június 19-én a debreceni közönségnek a Barokk trió. Előadásukon megjelent a városi tanács jó akusztikájú, négyoszlopos udvara. Az 1970 óta működő trió (tagjai: Csetényi Gyula — fuvola, Bartha Zsolt — gordonka, Végvári Csaba — csembaló) gyakran kiegészül egy-egy közreműködővel. Ez alkalommal a budapesti Hangversenyzenekar kiváló fagottművésze, Hara László csatlakozott a trióhoz az első, második, negyedik és ötödik számban, változatosságot kölcsönözve az együttessel. Helyeselhetjük, hogy nem zongora, hanem csembaló képezte az együttes alapját, amelyet utazásaira könnyen elszállíthatnak.

Dicsérhetjük műsorpolitikájukat, hogy nem a két kimagasló barokk mester jól ismert alkotásait játszották,

hanem javarészt a kisebb mesterek kifogástalanul megkomponált, jól hangzó darabjaival ismertették meg hallgatóikat, tehát afféle ismeretterjesztő célzattal mutatkoztak az estnek. Kiviláglott az előadásból a barokk zenei köznyelv magasrendűsége, a számtalan „kismester” munkássága.

Érdekes volt a korai barokk muzsika, a lengyel Jarzebski koncertója, Händel mesterének, Zachownak szonátája, amely utóbbiban, főleg a gyors tételekben, remekelt a fuvola és a fagott szóloja. Vivaldi szonátája is sok alkalmat adott technikai készségük csillogtatására. A cellista kvalitásai az előadott művekből nem derülhettek ki, mert Rameau Concertójától eltekintve valamennyi műben a szólómagányos egységét a csembaló mély hangjaival. Egyébként a trió tagjai a gondokást kivéve a budapesti Bartók Bé-

la Zeneművészeti Szakközépiskola tanárai.

Az esten közreműködött Csajbók Terézia, az Országos Filharmónia szólistája, aki Vivaldi kantatájában kulturált hangvételű, főleg a magas fekvésben csillogó hangszínnel énekelte a lány kantilénákat. A szünet után két Csokonai szövegű dalt is előadott. „A reményhez” című közismert ének szövegét tulajdonképpen Kossovitz melódijára írta utólag Csokonai. Ez a sperontizmus — zenére költeményt szerezni — divatos volt korábban. Csajbók kifejezetteljes énekét a trió Grabócz Miklós sablonos és kifogásolható hangszerelésében és harmonizálásában kísérte.

Händel ritkán hallható a-moll szonátája tolmácsolásából is kitűnt a fuvolás kitűnő futamtechnikája és a csembalista stílusos előadása.

Sonkoly István



AZ AFIT XIII. SZ. Autójavító Vállalat Debrecen, Balmazújvárosi út 14. sz.

alkalmaz:

tehergépkocsi-vezetői jogosítvánnyal rendelkező technikus vagy autószerelői minőség-ellenőri munkakörbe.

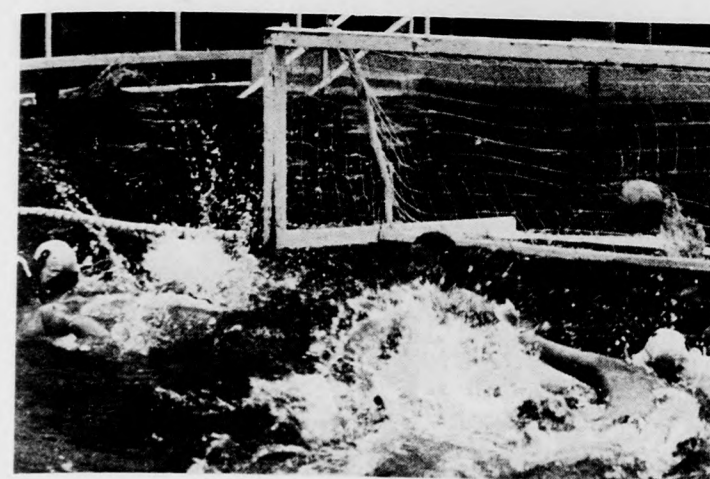
A Debreceni Baromfi-feldolgozó Vállalat

FELVESZ

a nyári szünetében 16 éven felüli diákokat csomagolóhoz, feldolgozóhoz.

Jelentkezés: Debrecen, Diószegi út 1. sz.

30-ig
kig
ON
adlót
NYEL
g Aruházban,
útja 57.
AR
recci Agrártudományi
fő fizikai női munká-
naz. Jelentkezés: B3-
út 138. szám, növény-
tanészék.
magyarországi Vízügyi
alat 1. sz. Főépítész-
Debrecen, Vágóhid u.
főrele keres hidraulik-
p-kezelőt és nehezege-
Atommagkutató Inté-
reire keres gyakorlott
gépíró, valamint fél
vel takarító munkára
női, esetleg nyugdíjas
set. Jelentkezés: Deb-
recen 18. c.
ferri segéd munkásokat
és munkabeosztással
fejleszt. Egyszerűségi
kétsz. Jelentkezés: Deb-
recen Postakert u. 2., főmü-
helyi 18. c.
s, karosszerialakatos,
s, fényező, villanyszer-
elő szakmunkásokat,
és segéd munkásokat,
főként, gépiakad, adat-
raktári adminisztrá-
gellenőrköt alkalmas
II. sz. Autójavító Vá-
recen, Balmazújvárosi
II. Hajdú megyei ki-
azonnal belépesel
hegypécse-vezető,
és vagy műszaki ké-
rendelkező keresked-
sokat, raktári segéd-
Debrecen, Vágóhid u.
be Petőfi Tsz. faüze-
re türeszárpi szak-
skoriattal rendelkező
eres, Szolgálati lakás
Fizetés: megegyező
ntkezés a tisz. személy-
nél, személyesen.
tal rendelkező anyag-
alkalmas a Hajdusági
Jelentkezés: Debrecen,
betanított munkára
alkalmas a Hajdusági
Debrecen,
dalommal tudatjuk,
tett testvérünk, só-
gyvatyánk, kereszt-
nunkunk,
OGH JÁNOS
50 éves korában,
betegség után várat-
lyt. Temetése jú-
nán, hétfőn délután
10 órakor a Köztemető I.
zó temetői polgári
szert. A gyászoló-
lás: Debrecen, Bel-
mindazokat, akik
szerezték, hogy
THA BERTA
rában csendesen el-
vezetés után jú-
nájus hó 31-én,
délután 10 órakor
emelő I. o. ravatá-
ból a ref. egyház
szert. Dr. Lu-
g, Debrecen, Du-
út 7.
et mondunk mind-
kik
R ISTVÁN
megjelentek, rava-
orút, virágot he-
mély fájdalomk-
erezték, segítse-
tak. A gyászoló
NAR LAJOS
ír fotószerkesztő
megjelentek, rava-
orút, virágot he-
mély fájdalomk-
erezték, segítse-
tak. A gyászoló
et mondunk mind-
kik
ROS JÓZSEF
megjelentek, rava-
orút, virágot he-
mély fájdalomk-
erezték, segítse-
tak. A gyászoló
et mondunk mind-
kik
SZEKI LAJOSNÉ
megjelentek, rava-
orút, virágot he-
mély fájdalomk-
erezték, segítse-
tak. A gyászoló



Kettős vízilabda győzelem

A D. Dózsa újonnan alakult vízilabdacsapata a hét végi kettős fordulóban négy bajnoki pontot gyűjtött, s megerősítette helyét az OB II. B középszintjének élén. A debreceni együttes szombaton a nagyerdői verseny-medencében fogadta a bajnokság második helyén álló Küller SC csapatát, s küzdelmes mérkőzésen, nagy csatában 4:3 (0:0, 1:2, 1:1, 2:0) arányban győzött. — A D. Dózsa gólljai közül Balogh harmat és Németh egyet dobott.

Vasárnap Budapesten, az Elektromos uszodában a Bp. Vízügyi ellen mérkőzött a D. Dózsa, s különösen a harmadik és negyedik negyedben nyújtott jó teljesí-
mennyel megérdemelt 8:5 (1:0, 2:3, 2:1, 3:1) arányú győzelmet aratott. A debreceniek gólszerzői: Balogh 5, Preisz, Bükkösi és Németh. Felvételünk a szombati találkozóhoz készült, a fehér sapkában játszó D. Dózsa egyik gólját örökítette meg. (Fotó: Fekete Gábor)

Főlényesen

Az elmúlt hét végén lényegében befejeződött a megyei II. osztályú labdarúgó-bajnokság 1977-78-as küzdelmsorozata, csupán két mérkőzés elintézetlen: az őszi idenyből elmaradt DVSC III—Komádi találkozó június 25-én bonyolítják le, és a vasárnap becsüzetett Szerp—Hajdúhadház mérkőzés ügyében dönt majd a megyei labdarúgó-szövetség fegyvelmi bizottsága. A bajnoki címet a Létavérsi Vörös Meteor főlényesen, 13 pont előnnyel szerezte meg és vehet részt a megyei I. osztályba jutásért kiírt osztályozó küzdelmein. Eredmények.

Létavérs—Földes 5—1 (3—1). Földes, 200 néző, vezette Csáki. Létavérs: Éltes — Pinczés, Tóth, Dutka, Máté, Sztás, Várhelyi, Kontor, Kovács, Cseh, Vancsa. — Földes: Joó — Nagy, Göcs, Bojtor, Dudás, Kiss, Kovács, Rák, Vince, Gonda, Kortvélyesi. A bajnokságot ilyen különbséggel is megérdemelten nyert. Gólszerzők: Vancsa 2, Kontor, Cseh és Tóth, illetve Gonda. Kiténtek: Tóth, Kovács, Vancsa, illetve Joó és Rák. — Ifjúsági: Létavérs—Földes 2—0 (0—0).

Hajdúsámson—Sárrétudvari 3—2 (2—1). Hajdúsámson, 100 néző, vezette Palánki. Változatos, jó iramú játék, közepes színvonal. Hamar János (Hajdúsámson) a 85. percben durvasággal kiállította Góllövők: Lek 2 (egyikét 11-esből), Ignáth, illetve Erős és Varga II. Jók: Galla, Kincses, Korbeák, illetve Mile, Hegedűs és Zilgva.

Biharnagybajom—Nagy-rábé 3—0 (1—0). Biharnagybajom, 100 néző, vezette Szilágyi. Biztos győzelem. A gólokát Halmágyi (öngól), Gurucz L. és Gidai érték el. Kiténtek: Nemes T., Gurucz L., Gurucz B., illetve Nagy. Gál és Szentjóni. — Ifjúsági: Nagy-rábé—Biharnagybajom 5—4 (2—2).

Józsa—Monostorpályi 4—1 (3—0). Monostorpályi, 200 néző, vezette Kiss F. Jó iramú, kemény játék. A vendégcsapat ilyen különbséggel is megérdemelten győzött. Góllövők: Fuzesi S. 2, Fuzesi L. és Óri, illetve Kun Jók: Fuzesi L., Óri, Berecz, Tripó, illetve Vágó, Kéri és Vasadi. — Ifjúsági: Józsa—Monostorpályi 3—2 (2—0). DVSC-pálya, 50 néző, vezette Toronyai. Jó iramú, változatos játék. A Hosszúpályiból a 27. percben Bódi József, a 30. percben Szilágyi Károly reklamlásért kiállította. Góllövők: Ben-
csik 2, Ignáth, illetve Mizsik

A MEGYEI II. OSZTÁLYÚ LABDARÚGÓ-BAJNOKSÁG ÁLLÁSA

1. Létavérs	30	21	7	2	93	36	49
2. S.-udvari	30	15	6	9	84	43	36
3. B.-nagybajom	30	14	8	8	69	39	36
4. Józsa	30	15	5	10	67	60	35
5. Nagyrábé	30	15	1	14	58	44	31
6. Hosszúpályi	30	12	7	11	54	52	31
7. H.-sámson	30	11	7	12	36	39	29
8. Egyek	30	10	8	12	45	72	28
9. Szerp*	29	11	6	12	52	39	27
10. M.-pályi	30	10	7	13	58	83	27
12. Hajdúbágyos*	30	7	8	15	32	58	21
11. Bődönhát	30	7	11	12	30	45	25
13. H.-hadház	29	8	5	16	42	70	21
14. Komádi****	30	11	2	16	60	70	20
15. Földes****	30	8	8	14	35	65	20
DVSC III.	29	12	6	11	45	45	30

DVSC III.—Hosszúpályi 3—2 (2—0). DVSC-pálya, 50 néző, vezette Toronyai. Jó iramú, változatos játék. A Hosszúpályiból a 27. percben Bódi József, a 30. percben Szilágyi Károly reklamlásért kiállította. Góllövők: Ben-
csik 2, Ignáth, illetve Mizsik

Havelange: Növekszik a labdarúgás népszerűsége

Ha nem lesz ismétlés, akkor már csak hat mérkőzés van hátra a XI. labdarúgó világbajnokságból. Így többek között meg lehet vonni a mérleget: emelkedett, vagy csökkent a színvonal 1974-hez képest? Erre a kérdésre válaszolt sajtóértekezleten Joao Havelange, a FIFA (Nemzetközi Labdarúgó Szövetség) elnöke.

— *Semmiel sem rosszabb Argentínában a mérkőzések, mint az NSZK-ban voltak. Nekem személy szerint az eddigiek közül a Hollandia—NSZK találkozó nyerte meg legjobban a tetszésemet.*

Az újságírók megkérdezték, hogy a mostani VB mennyit „hoz a FIFA kasszájába”?

— *Négy esztendővel ezelőtt 23 és fél millió dollárral zártunk, most harmincöt millióra számítottunk — volt az öszinte válasz.*

— *Az argentin válogatott a nyolc közötti mérkőzéseit mindig a másik három találkozó után játssza. Így tudja, hogy milyen eredményt érjen el. Sportszerűnek tartja ezt?*

— *Hat hónappal ezelőtt készítettük el a beosztásokat, akkor senki sem gondolt erre. Különb a televíziós társaságok lekötötték a közvetítéseket, nagy ráfeszítés lenne, ha változtatnánk.*

— *Mielőtt a FIFA vezetője lett, a brazil szövetséget irányította. Hogyan látja most honfitársait?*

— *A nyolc között már remekül játszottak. Nalunk sincsenek most nagy egyenlőség, s ez törvényszerű, mivel Braziliában sem teremnek csak úgy az utcasarkon a klasszások. Várunk türelmet néhány évet, s ismét Pelehez, Gersonhoz, meg a többiekhez hasonló képességű játékosaink lesznek.*

— *Mit vár a világbajnokság után?*

— *Elsősorban azt, hogy Afrikában a labdarúgás ugyszzerűen népszerűsödik, s ezzel párhuzamosan a színvonal is emelkedik. Ugyanerre számítok Észak-Amerikában is.*

Az országos serdülő labdarúgó-bajnokság döntője Zalaegerszegen

Az MLSZ utánpótlás bizottsága az 1977—78. évi idenyre írta ki először az országos serdülő labdarúgó-bajnokságot, amelyen az 1962. szeptember 1. után született játékosokból álló csapatok vetélkedtek. A bajnokság döntője szerdán kezdődött a zalaegerszegi Sport utcai pályán. A megyei és a fővárosi előselejtezők után a 20 továbbjutott együttest öt négyes csoportba sorolták. A döntőig jutott együttesek: a ZTE SI, a Videoton, a Tatabánya, a Békéscsaba és az Özd. Környék közelében dől el a bajnokság és a helyezési sorrend. A találkozó 2X35 percesek. A második fordulóra pénteken délután kerül sor. (MTI)

TOTÓTANÁCSADÓ

(A csapatok helyezése)	Népsport	Sportfog.	Rádió	Napló
1. Vác (10)—Budafok (8)	x,1	1,2	1,2	2
2. MÁV DAC (20)—KKFSE (17)	x,1	1,1	1,x	1,x
3. Alumínium (2)—Várpalota (19)	1,x	1,2	x,1	1
4. Schönherz (5)—Répcelak (10)	1,x	2,x	2,1	x,1
5. Csongrád (3)—Hódmező (8)	2	2	x,2	2
6. Törökszent. (6)—Szabó SE (6)	x,1	2,1	2	1
7. Tiszalök (10)—Miskolc (2)	2	2	2	2
8. Bors. Volán (3)—Papp SE (4)	2	2,x	2,1	2,x
9. Súlysáp (4)—ERDÉRT (11)	x,1,2	1	1	1
10. Tökékvás (4)—Lőrinci Főnő (7)	x,1	1,x	1,x	x,1
11. Szeghalom (4)—Hajdú V. (2)	x,1	x,1	1,2	2
12. FMÁV (4)—Balmazúj. (3)	1,x	x,1	1,2	1,x
13. Almásfűz. (10)—Komárom (30)	x,2	1,2	1,x	1
14. B.-boglár (10)—B.-földvár (13)	x,1,2	1,2	1,2	1
15. B.-telek (4)—Bauxitb. (3)	2	2	2	1
16. Kőtelek J. SE (3)—Tokod (6)	1	1	1	1



A Tóth Árpád Gimnázium országos bajnokságot nyert együttese. Álló sor: Seregi, Szilágyi, Nagy, Vigh, Kincses, Bálint, Farkas Istvánné testnevelő. Guggolnak: Tasi, Tischler, Lévai, Kertész, Epres

A Tóth Árpád Gimnázium röplabdás lányai országos bajnokságot nyertek

Szerdán délelőtt a városi sportsarnokban befejeződött az országos középiskolási röplabda kupa és bajnokság küzdelmei. Debreceni szempontból döntő fontosságú volt a Tóth Árpád Gimnázium—Kazincbarcikai Egészségügyi Szakközépiskola mérkőzés, amelyet a debreceni lányok főlényesen biztossággal 3—0 arányban nyertek meg, s ezzel megszerezték a bajnoki címet.

Részletes eredmények. Leány kupa: 1. Nagy Lajos Gimnázium (Szombathely) 10, 2. Teleki B. Gim. (Budapest) 9, 3. Jókai Gim. (Komárom), 4. Tóth Á. Gim. (Debrecen, testnevelő tanár: Farkas Istvánné) 7 pont.

Füű kupa: 1. Katona J. Gim. (Kecskemét) 10, 2. Pataki Szakközépiskola (Budapest) 8, 3. Dimitrov Szakközép. (Zalaegerszeg) 8 pont.

Leány bajnokság: 1. Tóth Á. Gimn. (testnevelő tanár: Farkas Istvánné), 2. Egészségügyi Szakközép. (Kazincbarcika), 3. Nagy L. Gimn. (A résztvevő nyolc csapatot két négyes csoportba osztották és a csoportgyőztesek mérkőztek meg a bajnoki címet. A debreceni lányok nagyszerű játékkal, játszma-vesztés nélkül szereztek meg a bajnoki címet. A csapat tagjai: Kincses Ágnes, Bálint Gizella, Seregi Éva, Lévai Márta, Epres Lili, Kertész Júlia, Szilágyi Erzsébet,

Tischler Erika, Nagy Ágnes, Tasi Beáta, Vigh Juliánna.

Füű bajnokság: 1. Katona J. Gimn. (Kecskemét) 6, 2. Pataki Szakközép. (Budapest) 5, 3. 3. számú Szakközép. (Miskolc) 4 pont. A Landler Szakközépiskola a 8. helyen végzett. A lány bajnokságban a berettyóújfalui Arany János Gimnázium szintén a 8. helyezést érte el.

Az ünnepélyes eredményhirdetésre szerdán délelőtt fél 11-kor került sor. A résztvevő csapatok a Hajdú-Bihar megyei Tanács, illetve társadalmi szervek tiszteletdíjait kapták meg. Különdíjjal jutalmazták az egyes kategóriák legjobb útó, előkészítő és technikailag legjobban készített játékosait.

Hollandia a döntőben Hollandia—Olaszország 2—1 (0—1)

Hollandia kezdett. Rep és Causio kitörése volt az első esemény, vesztély ezekből nem keletkezett. Az 5. percben szöglet után Schrijvers hibázott, Rossi fejelhetett 5 m-ről — fölé. Valazsként Zoff kiejtette Rensenbrink nem is erős lövést, de nem volt a közelben holland csatár. Cabrini tört be a 16-oson belülre, bombája felvágódott. Neeknessen fejeléses cselezése után Causio került helyzetbe, a holland kapus mon-
telt. A 20. percben baloldali olasz akció teljesen veszélytelennek ítélték. Bettega ele. Pattant a labda, Schrijvers kétségbeesetten kikutott, de Bettega 15 m-ről me-
lette előtte a labdát, láposan a kapu jobb oldalába (1:0). Schrijvers megcsúszott, Jonckheere helyette. Mindjárt utána újabb holland védelmi rovidzárlat, Rossi lövést a kapus szögletre ültette. A 36. percben Zaccarelli szabálytalanságot követett el, azután 50 m-ről rugást és apórást szorított. Az olaszok az előny birtokában szokott játéksílusukba mindent elővettek, hogy eszmény nélkül ülték az idő. A 31. percben — több kölesésszel szabálytalanság után — Rep meg-
rgatta Benetti, sárga lapot capott. Egy perc múlva Benetti rugást meg Rensenbrinket, neki is sárga lap jutott. A játékevető 3 másodperc híján 3 perccel megszüntetett.

A folytatásra Causio C. S. váltotta fel, aki természetesen a vedő feladatot kapott. A 49. percben Rep fejesét ültette szögletre Zoff. A támadó hollandok az 59. percben egyenlítették. Brandts 20 m-ről orias lövést küldött a lec alá. Zoff nem tudta védeni a hálóba. A negyedik sárga lap Haan kapott sárga lapot az 53. percben. Az olaszoknak fel kellett hagyni a védekezéssel, egy-egy pontban érdekesebb lett a játék. A 56. percben Rossi lött leőröl a hálóba. A negyedik sárga lap Cabrinie lett a 62. percben. Három perccel később Rep lement és Van Kraay állt be. — 53. percben Tardele kemény belepőt követően reszesült sárgalapos figyelmeztetésben. A 75. percben baloldali szabadrugas után Haan kapta a labdát, senki sem vart lövést, 40 m-ről rábombázta. Zoff egy pont a harmadik helyert. Nem sokat számítottak arra, hogy Hollandia győzelemmel jut tul ezen a mérkőzésen, mivel újabb világbajnoki döntőjéhez egy pont elegendő lett volna. A második féldő aláján a hollandok akár nagyobb arányban is nyerhettek volna.

Sorokban

Ujjalakult a Magyar Kézilabda Szövetség elnöksége, melynek ismét tagja lett a debreceni dr. Fülöp György.

Hat ország vetélkedik az 1990. évi labdarúgó-világbajnokság rendezési jogáért. Hollandia, Belgium, Jugoszlávia, a Szovjetunió, Kanada és az Egyesült Államok nyújtotta be jelentkezését.

A megyei sakk csapatbajnokságban: DVSC—Nyiradony 10:2. BUSE—Nyiradony 11:5-0.5. A tavaszi végeredmény: BUSE 69, DVSC 57, Kaba 49, in. Gazdag 48, D. Honvéd Boeska 45.5, Nádudvar 41, Derecske 28, Nyiracsád 25.5, Hajdúnánás 24, Nyíracsád 16. A versenyen kívül induló DEAC II. 65, a D. Spartacus II. 30,5 pontot gyűjtött.

Zánkán rendezték az olimpia leány kézilabda-versenynek országos hatos döntőjét. A debreceni Ságvári úti iskola együttese a Hódmezővásárhely ellen 12—11, a Szombathely ellen 12—6 arányban győzött, s bejutott a Tatán rendezendő országos harmas döntőbe.

A salgótarjáni Bíró nyerte a labdarúgó NB II. góllövőversenyt, 22 góllal vezetett az élen. A debreceniek közül Dunai II. és Macsó volt a legeredményesebb, egyaránt tíz góllal.

Ma csütörtökön délután jel neptől előkészített mérkőzést játszik a DMTE sporttelepén a vasárnap Bihor megye elleni nemzetközi mérkőzésre készülő hajdú-bihari felnőtt és ifjúsági labdarúgó-válogatott.

A hajdúsámsoni kispályás labdarúgó-bajnokságban hat forduló után az öntode csapata áll az élen 9 ponttal.

A hajdú-bihari serdülő A-kategóriájú atleták összetett bajnokságban Dembrouszky Éva (3319 pont), Nagy Katalin (3347), Tankó László (1929) és Üveges György (4336) szerezte meg az egyes korcsoportok első helyezését. Valamennyien a D. Sportiskola versenyzői.

Tizenegy csapat és 24 páros vett részt Debrecenben a hagyományos Kanyó János teke emlékverseny küzdelméin. Csapatban: 1. DELEP (Szeged), 2. Borsodi Banyasz, 3. DVSC, 4. DMTE, 5. Ceglédi KÖZGEP, 6. Ozdi Kohász, — Páros: 1. Revesz, Deak (DELEP) 872, 2. Vilmányi, Széles (DVSC) 844, 3. Balasz, Kocsis (Borsodi B.) 844, 4. Tóth, Dencsik (DELEP) 839, 5. Rigo, Szepesi (DMTE) 835, 6. Nyiri, Sütő (KÖZGEP) 823 fcs.

Ausztria—NSZK 3—2 (0—1)

Nagyon idegesen, szétesően kezdett az NSZK válogatottja. Az osztrákok ezzel szemben gyorsak, pontosak voltak, s az 3. percben Schachner beadása után Kreuz fejesét vette Maier. A 19. percben Dieter Müller Rummelgéhez játszott, s a 22 éves játékos Koncilia mellett a kapuba lött (1:0). Egy perc sem telt el, a továbbra is rohamozó osztrákok Krankl révén egyenlítették volna, de a csatár hibázott. A 23. percben Koncilia Bonhof szabadrugasát vártotta, négy perc múlva viszont a másik oldalon Sara jobblass lövést védte a sarok előtt Maier. Az osztrákok rendre alakították ki vesztélyeiket, a 29. percben Krieger előtt nyílt gólszerzési lehetőség, de újra rosszul talált a labdát. A 38. percben újra Kreuz, majd nem sokkal később Hickersberger került ról helyzetbe. A féldőben 10-9-ra vezetett az NSZK. A szünetben a levonuló nyugatnémet játékosokat az NSZK-szurkolók kifutóltek teljesítményükért.

A második féldőre Beert H. Müller váltotta fel. Més egy perc sem telt el a félterelés után, amikor Krankl újra gólléphetbe került, de akáresak az első féldőben több alkalommal, most is hibázott.

Az 59. percben egyenlítették az osztrákok. Prohaska jobb oldali beadására Maier kimozdult, s a labda Vogts lábáról a kapus mel-

lett a hálóba került (1:1). Utána Fischer állt be D. Müller helyére. A 61. percben H. Müller szabadrugasát vette Koncilia, de négy perc múlva már Ausztria vezetett. Krankl a balösszekötő helyen kitört és Maier kapujába emelt (2:1). A nyugatnémetek nagy erővel rohamoztak, s két perc múlva egyenlítették is. Hölzentein szabadrugasá került az osztrák kapuba (2:2). Egyre nagyobb lett a küzdelem, a 68. percben Abramczik, majd két perccel később Prohaska kapott sárga lapot. A 71. percben Schachner Oberacher váltotta fel. A 40 ezer néző hársányan buzdította az osztrákokat, akik újra erősítették és támadásuk a 88. percben gólt hozott — Krankl volt újra eredményes. 3:2.

Végig nagy íramu, izgalmas volt a találkozó. Az osztrákok már az első féldőben több csatártól dolgoztak ki, de a csatárok sorra hibáztak. Az NSZK-vedelem nagyon bizonytalan volt. Ausztria válogatottja teljesen megérdemelten először győzött az NSZK ellen. (MTI)

Az A-csoport végeredménye:

1. Hollandia	3	2	1	—	9—4—5
2. Olaszország	3	1	1	2	—
3. NSZK	3	2	1	4	—
4. Ausztria	3	1	2	4	—

